

یادداشت

مهدی حسن‌زاده

اعتیاد به مذاکره با آمریکا

در روزهای گذشته نامه سرگشاده حزب اتحاد ملت خطاب به رئیس جمهور منتشر شد که خواستار بازنگری راهبردی در سیاست خارجی ایران در قبال آمریکا شده است. در چنین شرایطی دعوت به بازنگری در رابطه با آمریکا از چند منظر، غیرمنطقی و رویپایر دانه است که در ادامه به آن اشاره شده است:

۱- نخست‌نیاز به تصویرسازی از روند طی شده در دهه‌های گذشته به ویژه ۱۵ سال اخیر داریم تا ببینیم رابطه ایران و آمریکا چه سیری را طی کرده است. واضح است که در موضوع هسته‌ای و به ویژه از ابتدای دهه ۹۰، ایران مسیر مذاکره را در پیش گرفت و نتیجه آن در برجام متجلی شد که در نهایت با وجود عمل ایران به تعهدات خود، شاهد خروج آمریکا از این توافق و در نهایت فعال سازی مکتبیسم ماشه بودیم. اگر این تصویر درست ترسیم نشود، تصویری غیرواقعی ساخته‌ایم که نسخه متناسب با آن حرکت در مسیر یک‌طرفه دیپلماسی با وجود عهدشکنی طرف مقابل است.

۲- دومین نکته به کلی گویی و نگاه رویپایر دانه و غیرواقعیانه حزب اتحاد ملت برمی گردد. متن در شرایطی می گوید «دیپلماسی باید بتواند با شناسایی و برجسته کردن منافع مشترک، با خلاقیت و ابتکار فرصت‌سازی کند» که از توضیح خطوط کلی منافع مشترک میان ایران و آمریکا تعریف کرد اما توصیه بدون مصداق در این باره راه به جایی نمی‌برد و موجب می‌شود این متن صرفاً در سطح متنی کلی و شعاری باقی بماند.

۳- مهم‌ترین مسئله این نامه سرگشاده، دور بودن از فضای تحولات روز است. اگر جست‌وجو کنیم حتماً می‌توان شیبه چنین متن و سخنانی را در سال‌های گذشته نیز دید اما اکنون در شرایطی قرار داریم که همین چند ماه پیش آمریکا بسط مذاکرات با ایران، چراغ سبز حمله اسرائیل به کشورمان را صادر و سپس خود نیز به تأسیسات هسته‌ای کشورمان حمله کرد و بدین‌باز موضوع کشه کشور روپایی در فعال سازی مکتبیسم ماشه همراهی کرد. اگر عقب‌تر برگردیم نیز خروج آمریکا از برجام را شاهد هستیم. در چنین شرایطی دعوت به رابطه با آمریکا باید با ارائه راهکار در چگونگی شکل دهی به توافقی قابل دوام و تخلف‌ناپذیر همراه باشد. در حقیقت نامه باید آسیب شناسی از چرایی عهدشکنی آمریکا و چگونگی توافق مداوم با این کشور داشته باشد که ندارد و تکلیف خود را با درخواست‌های زیاده‌خواهانه آمریکا در برچیدن کامل برنامه هسته‌ای و ایجاد محدودیت جدی در برنامه موشکی و منطقه‌ای مشخص کند.

۴- چهارمین نکته شگفت آور این نامه، تقلیل سیاست خارجی به رابطه با آمریکا است. در حقیقت نویسندگان برای صعود به قله، سخت‌ترین مسیر را پیشنهاد داده‌اند. مسیری که شدنی نیست و آمریکا به ویژه آمریکای ترامپ نشان داده خیلی راحت از توافقی‌های بین‌المللی خارج شده و وسط مذاکره به راحتی وارد مسیر نظامی می‌شود. در این نامه اشاراتی به اروپا (حتی همین اروپای عهدشکنی که مکتبیسم ماشه را فعال کرد) نشده است و از اروپا مهم‌تر، هیچ اشاراتی به اینکه نوع مناسبات ما با چین و روسیه، به ویژه چین چه اهمیتی در سپهر سیاست خارجی کشور دارد، نمی‌کند. در حقیقت نامه سرگشاده به طور شگفت آوری سیاست خارجی را در رابطه با آمریکا آن هم از نوع رمانتیک آن دیده است و پایی در زمین سفت واقعیت ندارد. تکلیف رابطه با چین و روسیه و اروپا را روشن نکرده، هم ارتباط این مسئله با رابطه با آمریکا را ندیده گرفته و هم از نقش کشورهای همسایه و مجامع بین‌المللی از جمله بریکس، شانگهای و عدم تعهد غفلت کرده است. با این توضیحات در عمل نامه سرگشاده حزب اتحاد ملت با امضای دبیر کل آن خانم منصوری را باید به عنوان انشایی با موضوع رویپایر دازی درباره رابطه با آمریکا توصیف کرد که صرفاً مطالبه‌ای سیاسی و غیرواقعی بدون توجه به اتفاق‌های مهم سال جاری را مطرح می‌کند.

فراخبر

اقدام درس‌آموز پدری داغدار

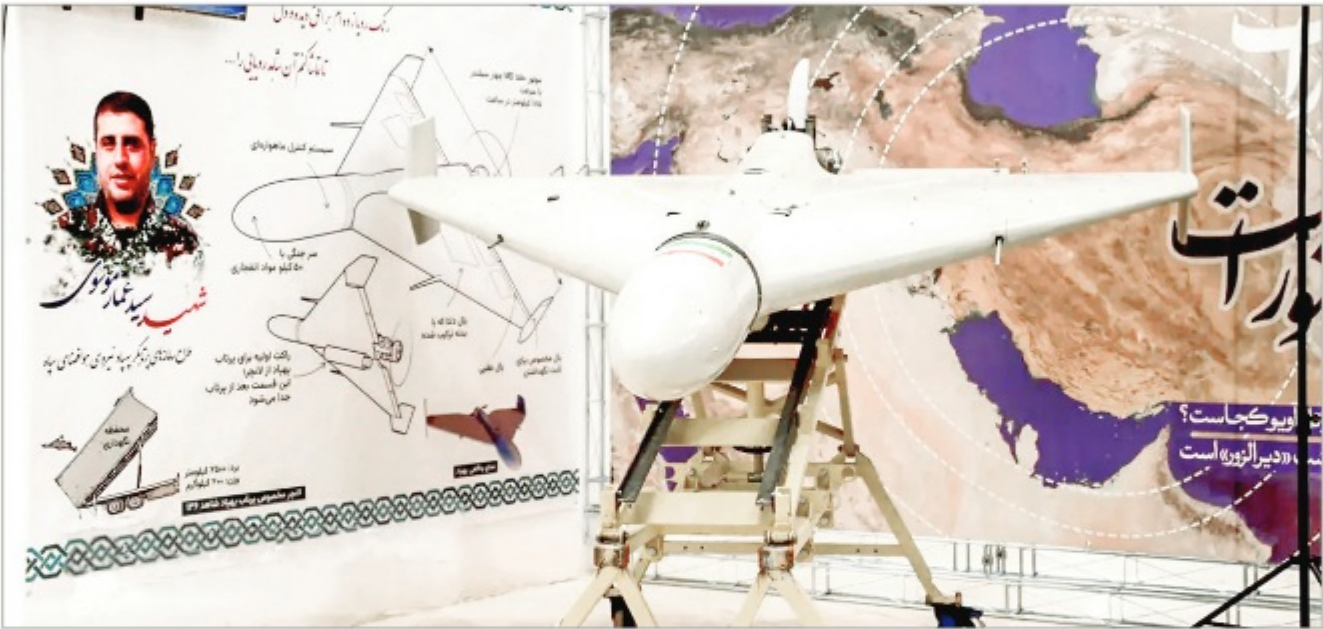
رضا پیراسته | عبدالرحمن خالقی، این روزها بیشتر از هر وقت دیگری در باغ کوچکش قدم می‌زنند. قدم‌زدن آرامش می‌کند. داغی که او به دل دارد البته که سردشدنی نیست. داغ پسر، کمر پدر را می‌شکند اما مردها یاد گرفته‌اند درد و داغشان را پنهان کنند. عبدالرحمن خالقی هم داغش را در دلش نهان کرده و سرش را با شاخه‌های زرشک گرم می‌کند. راست گفته بود که «من این بچه را با بیل‌زدن در زمین کشاورزی بزرگ کرده‌بودم» حالا پسرش امیرمحمد ماه‌هاست که در آرامستان غریب روستای درمیان، آرام گرفته است. پرونده قتل امیرمحمد خالقی دانشجوی نوزده ساله رشته مدیریت دانشگاه تهران که هنگام مرآجه به خوابگاه، توسط دو سارق موتورسواری مورد حمله قرار گرفت و چاقو خورد و صبح روز بعد درگذشت، سریع‌تر از پرونده‌های مشابه رسیدگی شد. قاتل حکم گرفت و همین روزها باید از چوبه دار آویزان می‌شد اما عبدالرحمن در همان قدم‌ها و تنهایی گشتن هایش، تصمیم مهمی گرفته بود. خودش گفت «به جای قاتل پسر، کینه را دار زدم». او تصمیم گرفت به جای جان‌گرفتن، جان‌بخشد. عبدالرحمن دو ماه به قاتل پسرش فرصت داد تا دو جوزه از کلام الله را حفظ کرده و البته در کار ساخت بنایی عام‌المنفعه مشارکت کند.

گذشتن از خون‌فرزند، کار سختی است؛ بخشیدن قاتلش، سخت‌تر. مورد امیرمحمد البته زوایای دیگری هم دارد که کار بخشیدن قاتلش را سخت‌تر می‌کند؛ اما عبدالرحمن خالقی، حالا نخستین قدم‌ها را برای این کار بزرگ برداشته است.

دو روز پیش، رئیس قوه قضا هم به اقدام پدر امیرمحمد اشاره کرد و گفت: اقدام آن پدر داغدار، حقیقتاً درس آموز بود؛ آن پدر، یا مهلتی به قاتل داد، چند نکته و درس را به ما آموخت؛ آن پدر غلبه بر احساسات در عین داغدار بودن را به ما آموزش داد، آن پدر با توصیه‌ای که به قاتل فرزندش در خصوص انس با قرآن و حفظ بخش‌هایی از کلام الله کرد، معارف الهی را ترویج داد؛ این‌ها مواردی است که ارزشمند هستند و جا دارد رسانه‌ها در تبلیغ و رواج و نشر آن‌ها کوشا و سعی باشند.

پهپاد ایرانی چگونه در صنایع دفاعی و نظامی مدرن جهان انقلابی به پا کرده است؟

به‌شهادت شاهد

میراحمد رضا مشرف | «جنگ پهپادی همه چیز را تغییر داده است، در جایی که هواپیماهای بدون سرنشین ارزان می‌توانند جنگنده‌ها و ناوهای میلیون دلاری را نابود کنند، قواعد قدرت و اقتصاد باز نویسی می‌شود»، این‌ها بخشی از سخنان مدیران و کارشناسان دفاعی و نظامی است که از وقوع تحول و انقلابی بزرگ در صنایع دفاعی و آینده تقابل‌های نظامی در جهان خبر می‌دهند؛ تحولی که به اذعان وال استریت ژورنال، استفاده موفق روسیه از پهپادها در جنگ اوکراین و اثبات کارایی عملیاتی آن‌ها به دنیا نقطه شروع آن بوده است.

■ **شاهد چگونه امتحان نظامی خود را پس داد؟**

اگر جنگ اوکراین را نقطه شروع انقلاب پهپادی در دنیا در نظر بگیریم، بدون تردید استفاده گسترده و موفق روسیه از

یادداشت

محمد ولیان‌پور

۴ سال فشار برای «آینده»

«چهار سال است دارم فشار می‌آورم که بانک مرکزی وظیفه و اختیار دارد و باید به وضعیت این بانک رسیدگی کنند.... رئیس کل بانک مرکزی در جلسات قبول کرد که در موضوع بانک آینده اختیار ۱۰۰ درصدی دارد. به آقای فرزین گفتم اگر در این مورد از اختیارات استفاده نکنی متعرض شما خواهم شد».

این خلاصه سخنان روز گذشته رئیس‌دستگاه

قضا در پاسخ به دانشجویان درباره مسئله لاینحل بانک «آینده» و زیان‌های روزانه و اضافه برداشت‌های این بانک از جیب مردم است.

حجت‌الاسلام محسنی اژهای می‌گوید طی چهار سال اخیر که ریاست دستگاه قضا را بر عهده داشته است، بر مسئله محوری و حل ریشه‌ای مشکلات و اصلاح گلوگاه‌ها تمرکز داشته و معتقد است: «گرفتن مدیران متخلف بانکی منجر به اصلاح رویه بانک نمی‌شود» و ترجیح می‌دهد به جای آن برای «اصلاح سیستم بانکی و سلب امکان و فرصت تخلف از مدیران» اقدام شود.

رویکرد قاضی القضاات در حل ریشه‌ای مشکلات، قطعاً رویکرد درستی است؛ اما باید توجه داشت که بانک مذکور طی این مدت یکبار

نموده و به طور متقابل در حال تخریب ریشه‌ای اقتصاد و اعتماد ملی است!

بنابر اعلام رسانه‌ها بانک آینده در همین چهار سال فشار قوه قضائیه به طور تصاعدی در حال تولید زیان انباشته و جبران آن از طریق خلق پول و تحمیل تورم مضاعف بر مردم بوده است. این زیان که چهار سال پیش به ۱۱۴ همت رسیده بود، امسال با رشد پنج برابری به ۵۴۵ هزار میلیارد تومان بالغ شده و همچنان با سرعت زیاد در حال افزایش است.

آمارها درباره این بانک وحشتناک است؛ بانکی که سال گذشته در هر شش‌روز بیش از صدها میلیارد تومان زیان خالص تولید کرده، اضافه برداشتش از بانک مرکزی یک چهارم از رشد پایه پولی کشور را بلعیده و تا ۷۰ درصد تورم فعلی

نمک به زخم مردم نپاشید، خانم سخنگو!

علی عمادی | سخنان اخیر سخنگوی محترم دولت در نشست خبری این هفته، واکنش‌های متعددی را برانگیخت. فاطمه مهاجرانی گفت: «حمله رژیم صهیونیستی به ایران موجب تعویق در روند رفع فیلترینگ شده است». این جمله در نگاه نخست شاید برای برخی یک توضیح ساده به نظر آید، اما در بن خود حامل پرسشی بنیادین است: نزاع فیلترینگ، چقدر بستگی با تهاجم رژیم صهیونیستی به ایران دارد؟ تصمیم درباره رفع یا ادامه فیلترینگ، یک موضوع کاملاً داخلی و در اختیار دولت محترم است؛ نه رژیم صهیونیستی و نه هیچ قدرت خارجی نمی‌تواند در این عرصه تعیین‌کننده باشد. اگر قرار بود دولت محترم در راستای وعده‌های انتخاباتی خود، گشایشی در فضای مجازی ایجاد کند، این اقدام می‌توانست پیش از هر حادثه‌ای انجام شود و یا دست‌کم امروز، در آرامش پس از بحران، عملی شود. مردم ایران در مقاطع حساس بارها نشان داده‌اند از مدیران خود جلوتر می‌اندیشند. آنان نشان داده‌اند در اوج تهدید، اهل صبر و بصیرت‌اند و نیازی به قیم‌مایی سخنگو یا زخم مردم نمک‌نپاشید.

رسانه‌ای ندارند. از همین رو، بیان چنین توجیهاتی از تریبون رسمی دولت، نه تنها به افناع افکار عمومی کمک نمی‌کند، بلکه موجب تضعیف اعتماد مردم به گفتار مسئولان دولتی می‌شود. اگر دولت در حوزه‌های اقتصادی و معیشتی توفیق چندانی نداشته، انتظار این است که دست‌کم در حوزه‌ای که مستقیماً در اختیار خود دارد، یعنی مدیریت فضای مجازی، با صداقت و اراده عمل کند، نه با تعویق و قراقکنی.

نباید هر ناگامی را به بحران خارجی پیوند زد. ملت ایران با دشمنی چون رژیم صهیونیستی سال‌هاست روی‌برو است و با هوشمندی، درایت و قدرت موشکی خود از آن عبور کرده است؛ اما چیزی که مردم را می‌آزرد، کم‌تحرکی و نبود تصمیم در داخل است. خانم سخنگو! این جمله شما، با آن لبخندی که موقع بیانش می‌زدید، نمک‌نپاشیدن به زخم مردم است؛ همان مردمی که صبح‌ها وقتی با خودرو خدمت‌راهی محل کار هستند، آن‌ها را در صف اتوبوس می‌بینید. خانم سخنگو! به زخم مردم نمک‌نپاشید.

عزم بغداد به اجرای کامل توافق امنیتی با تهران تأکید کرد. سند مورد اشاره مقام مذکور، توافقی است که لاریجانی ۲۰ مرداد در حضور محمد شیاع السودانی، نخست‌وزیر عراق با الاعرجی پای آن امضا کردند و طبق آن بغداد متعهد شد اجزایب کرد ضد ایرانی مستقر در اقلیم کردستان عراق را خلع سلاح و اردوگاه‌های نظامی آنان را تعطیل کند. الاعرجی در این باره گفت: تاکنون ۷۷ مقر و پایگاه متعلق به گروهک‌های معارض پاک‌سازی شده‌اند. عراق همچنین بارها اعلام کرده اجازه نخواهد داد از آسمان این کشور برای اقدام علیه ایران استفاده شود. با این اوصاف به نظر گسترش همکاری‌های اقتصادی، امنیتی (با هدف مقابله

■ **چرا شاهد در دنیای پهپادها خاص شده؟**

از زمان وقوع جنگ اوکراین و همچنین در جریان چندین دوره تقابل ایران و رژیم صهیونیستی، به ویژگی‌های پهپادهای شاهد به ویژه پهپاد شاهد ۱۳۶ توجه بیشتری شده است. بیش از همه روی ارزش این پهپاد و قیمت بسیار پایین آن بوده که با همه تلاش‌ها برای کپی‌برداری از آن، شرکت‌های مشابه تمرکز شده است. قیمت پهپادهای شاهد در حدود ۲۰ تا ۵۰ هزار دلار برآورد شده که در مقایسه با سیستم‌های موشکی چند میلیون دلاری و پهپادهای مشابه غربی بسیار ارزان‌تر است. همین موضوع امکان استفاده انبوه و به یکباره از این پهپادها را فراهم کرده و زمینه‌وارد کردن فشار به سامانه‌های دفاعی دشمن با حداقل هزینه را هم‌پای می‌کند. هزینه تولید پهپاد شاهد به قدری برای شرکت‌های دیگر مهم بوده که با همه تلاش‌ها برای کپی‌برداری از آن، شرکت‌های خارجی نتوانسته‌اند به کف هزینه‌های نمونه‌های ایرانی برسند. برد پروازی هزار و ۸۰۰ تا ۲ هزار و ۵۰۰ کیلومتری پهپادهای شاهد که قابلیت ارتقا تا ۴ هزار کیلومتر را نیز دارند بسیار مورد توجه واقع شده است. سرچنگی ۴۰ تا ۵۰ کیلومتری که قدرت تخریب بالایی را نشان می‌دهد، سادگی طراحی، اثربخشی عملیاتی و برخورداری از توان عملیات شناسایی و اطلاعاتی بالا، همگی از ویژگی‌های مهم پهپادهای شاهد به شمار می‌آیند. همین ظرفیت‌ها سبب شده تا وال استریت ژورنال در گزارش اخیر خود از تلاش بسیاری از کشورها همچون چین، انگلیس و فرانسه برای کپی‌برداری و تولید نمونه‌های مشابه با پهپادهای شاهد خبر دهد.

■ **بهره‌گیری از ظرفیت اقتصادی پهپادهای شاهد**

همان‌طور که بر اهمیت پهپادها در عرصه نظامی افزوده شده، ظرفیت اقتصادی این صنعت در دنیای تولیدات دفاعی- نظامی هم افزایش یافته و میلیاردها دلار سرمایه و منابع به سوی این بخش سرازیر شده است. به عنوان مثال شرکت «اندرویل» که تنها هشت سال از تأسیس آن می‌گذرد، اکنون موفق به جذب سرمایه چند میلیارد دلاری شده است. در اروپا نیز دست‌کم سه شرکت میلیاردری در این حوزه فعالیت دارند. در یک برآورد کلی پیش‌بینی شده است که ارزش اقتصادی بازار پهپادها تا سال ۲۰۲۸ به بیش از ۲۶ میلیارد دلار ارتقا پیدا کند. در این میان پیش‌بینی می‌شود سهم ایران از این بازار احتمالاً به رقم ۶/۵ میلیارد دلار برسد که حدود یک چهارم کل ارزش این تجارت در دنیا را شامل می‌شود.

برخورد با مردم عادی است، نه دانه درشت‌هایی که هر روز و هر ساعت و هر لحظه مماشات با آن‌ها میلیارد‌ها زیان به اقتصاد مردم و اعتماد نظام اسلامی وارد می‌کند. مردمی که به تعبیر امیرمؤمنان (ع)، «یقرط منهم الزلل و تعرض لهم العلل و یوتی علی ایدیهم فی الاعد و الخطاء فاعظمهم من عوفک و صفحک...»؛ از آن‌ها خطاهایی سر می‌زند و به عمد و خطا لغزش‌هایی می‌کنند، اما عفو و بخشایش را نصیبشان کن....

البته امیدواریم این سخنان رئیس قوه قضائیه را بتوان به عنوان هشدار جدی تلقی کرد و این هشدار به ضمیمه قاطعیت دستگاه قضایی و دولت بتواند فرایند حل مسئله لاینحل این بانک را وارد مرحله جدیدی کند.

داد از سایه‌های شوم تحریم‌های داخلی!

اتاق بازرگانی که اتفاقاً مسئول حوزه صادرات است و با موانع ناشی از تحریم‌های بین‌المللی کاملاً آشناست به این باور رسیده که دیگر دور زدن یا به اصطلاح رهایی از این سایه‌های داخلی را غیرممکن می‌داند و بی‌شک نخستین پرسش هر شونده این اظهار نظر این است که تحریم‌های داخلی را چه کسانی تحمیل می‌کنند؛ یا به تعبیری دست‌های ناپیدا یا تحریم‌ها از آستین چه کسانی بیرون می‌آید که این گونه توانمند است و توانش را در راستای کارشکنی در امور ملی به کار می‌گیرد. خلاصه اینکه همین یک جمله کوتاه مصداق آن مصرع «در خانه اگر کسی است یک حرف پس است» است و حتی شاید بتوان گفت لازم است دولت تمام توان خود را ابتدا صرف دفع همین سایه‌های شوم تحریم‌های داخلی از سر اقتصاد و در نهایت معیشت مردم که مورد ادعای رئیس جمهور بود بکند؛ چرا که در غیر این صورت با گذشت زمان همین سایه‌های انگلی هر روز بزرگ و بزرگ‌تر شده و کشتنشان سخت و سخت‌تر خواهد شد، آنچنان که در این سال‌ها شاهد بوده‌ایم.

علی محمدزاده | دیروز رئیس‌جمهور در جمع اعضای اتاق بازرگانی ایران از ضرورت توجه ویژه همه ارکان دولت به مسئله معیشت مردم سخن گفت و هر یک از حاضران نظرات خود را بیان کردند و در این میان «محمد لاهوتی» عضو اتاق بازرگانی خطاب به پزشک‌یان گفت: برطرف کردن تحریم‌های داخلی با شما، دور زدن تحریم‌های خارجی با ما! این جمله به ظاهر کوتاه بی‌تردید جای تأمل بسیار دارد؛ اینکه شکستن تحریم دشمنان خارجی در نظر فعالان اقتصادی کشور آسان‌تر از رفع تحریم‌های داخلی است، در تلخ ناگفته‌ای در خود دارد؛ چرا برخی‌ها از سر زیاده‌خواهی یا دشمنی پنهان یا هر چیز دیگری آنچنان عرصه را بر دیگران تنگ کرده‌اند که فردی چون محمد لاهوتی پس از سال‌ها تجربه در امر تجارت این گونه دست تسلیم در برابر محرومیت‌های تحمیلی از عوامل داخلی با برده و از عالی‌ترین مقام اجرایی کشور تمنای رفع تحریم‌های داخلی را دارد.

چگونه می‌شود تصور کرد منتفع فرد یا گروهی خاص آنچنان بر سر منافع ملی سایه افکنده که این عضو

یک نکته مغفول درباره حضور مشاور امنیت ملی عراق در تهران

پرونده آمریکا روی میز ایران و همسایه غربی!

با گروهک‌های تروریست) و نظامی (با هدف جلوگیری از ادامه سوءاستفاده آمریکا و رژیم صهیونیستی از آسمان عراق) را باید محور رایزنی‌های مقامات ایرانی با الاعرجی دانست. در کنار آن یک نکته مهم دیگر را که احتمالاً مورد توجه جمهوری اسلامی بوده و زمینه‌کشاندن مقام عراقی به تهران را فراهم آورده نباید نادیده گرفت و آن هم خبری است که در چند روز گذشته در رسانه‌ها بازتاب داشت. طبق اعلام‌ها در شرایطی که قرار بود تمامی نظامیان آمریکایی تا سی‌تامیر سال جاری از خاک همسایه غربی خارج شوند، ظاهر آن‌خست‌وزیر عراق اعلام کرد که یک‌واحد از مستشاران ایالات متحده در این کشور باقی خواهد ماند. به گفته

السودانی، این تصمیم در پی تحولات اخیر در سوریه اتخاذ شده است. واشنگتن و بغداد سال گذشته میلادی بر خروج نیروهای آمریکایی از خاک عراق توافق کردند. با این حال اظهارات اخیر السودانی که به نوعی دادن فرصت برای حفظ جای پا و ادامه اشغالگری نظامیان آمریکا در منطقه است مسئله‌ای است که تهران نمی‌تواند از کنار آن به سادگی بگذرد و احتمالاً در مدت حضور الاعرجی در تهران اختار‌های لازم در این زمینه به بغداد منتقل شده است. البته که این موضوع خلاف مواضیه و قانون مجلس عراق هم هست. ۵ ژوئیه ۲۰۲۰، پارلمان این کشور، مصوبه اخراج نیروهای آمریکایی را تصویب کرد بنابراین تحرکات برای حفظ نظامیان اشغالگر در عراق چیزی جز زمینه‌چینی برای توطئه جدید نیست، موضوعی که خط‌قرمز جمهوری اسلامی تلقی شده و نسبت به آن بی‌تفاوت نخواهد ماند.